

A FIGYELŐSZOLGÁLAT PROBLÉMÁI.

A dokumentációs szolgáltatások egyik igen fontos válfaja a külföldi szakfolyóiratok cikkeiből készült kivonatokát 74 x 105 mm-es kartonon tartalmazó figyelőszolgálat. A referátum kartonokat a figyelőszolgálat által kibocsátott "Tájékoztató" alapján kb. 800 tárgykörben lehet megrendelni. A megrendelő havonta az általa megrendelt tárgykörben megjelent szakcikkek rövid magyar nyelvű kivonatait kapja meg.

Az OMK figyelőszolgálat több mint 7 éves működésre tekint vissza. Ez alatt az idő alatt több millió kartonon tájékoztatta a megrendelőket, kutató, tervező intézeteket, üzemeket, a külföldi műszaki irodalom újonnan megjelent cikkeiről. Kétséggel hasznos volt sok esetben a figyelőszolgálat kartonanyaga, amit az is bizonyít, hogy tapasztalatunk szerint az ily módon közölt és lefordításra került szakirodalomból több esetben jelentős megtakarítással járó újításokat is adtak be a dolgozók.

Vállalati szakkönyvtárosaink munkájának megvizsgálása során sok helyütt tapasztaltuk azonban, hogy a szakkönyvtáros idő, berendezés hiánya miatt, vagy más okokból nem képes a figyelőszolgálati kartonokkal kellőképpen foglalkozni. Ennek eredményeképpen számos üzemünkben a figyelőszolgálati kartonanyag felhasználatlanul hever. Meg kell őszintén mondanunk, hogy találkoztunk olyan könyvtárral is, ahol a könyvtáros a beérkezett figyelőszolgálati kartonsomagokat felbontatlanul hevertette, ugyanakkor azokon a helyeken, ahol felismerték a figyelőszolgálat fontosságát, a szépen rendezett, vagy rendszeresen kiosztott figyelőszolgálati anyag jelentős segítséget adott az érdeklődők munkájához.

Kétségtelen, igen sok o b j e k t í v n e - h é z s é g gátolja vállalati szakkönyvtárosainkat abban, hogy a figyelőszolgálatot kellően felhasználják. Sok esetben nem a könyvtár rendeli meg ezt a szolgáltatást, hanem a műszaki osztály, vagy a gyárnak egy másik szerve és a könyvtáros nem is tud erről a rendelésről. Minthogy közös célunk az, hogy a dokumentációs szolgáltatások az ipar műszaki színvonalának emelését segítsék elő, ne pedig felhasználat-

lanul heverjenek s így segítség helyett népgazdaságunknak jelentős kárt okozzanak, néhány pontban összefoglaljuk a figye-lőszolgálati kartonokkal kapcsolatos teendőket.

Figyelőszolgálati kartonok felhasználása.

1./ A könyvtáros a kartonok megrendelésénél megfelelő körültekintéssel járjon el és csak a gyár problémája szempont-jából feltétlenül szükséges tárgyköröket rendelje meg. Célsze-rű, ha a könyvtáros a megrendelés előtt az OMK figyelőszolga-lati csoportjának tanácsadását személyesen is igénybe veszi.

2./ A könyvtáros a megrendelt és beérkező kartonokat havonta beérkezés után, szakcsoportonként juttassa el a téma-kör szerint illetékes szakemberekhez akár oly módon, hogy ma-gukat a kartonokat küldi szét, akár úgy, hogy kis dobozban betekintésre az érdeklődők rendelkezésére bocsátja azokat, természetesen ez utóbbi esetben kellő propagandával hívja fel a figyelmet a beérkezett anyagra.

3./ A figyelőszolgálati kartonanyagának elhelyezése a katalógus-dobozokban jelentős munkát és megfelelő katalógus dobozokat igényel. Éppen ezért a kartonanyag rendszeres táro-lását csak azok a könyvtárak végezzék, amelyek a megfelelő előfeltételeket biztosítani tudják. A lerakott figyelőszolga-lati anyag elsősorban számszerű irodalomkutatásra használ-ható fel, minthogy pontos lerakás esetén az évek folyamán megküldött kartonok közül az azonos tárgykörök a decimális jelzet alapján egymás mellé kerülnek.

4./ Célszerű, ha a lerakáskor a könyvtáros az egyes tárgykörök közé tárgyszóval ellátott választólapokat tesz, hogy így a visszakeresést megkönnyítse. A kartonanyag kezelé-sével és lerakásával kapcsolatos problémák megoldásához vegye igénybe az OMK figyelőszolgálatának tanácsadását.

Tudjuk, hogy e néhány irányelv közlése nem fogja egy-szerre megoldani a figyelőszolgálati kartonanyag helyes fel-használásának problémáját. Tudjuk azt is, hogy üzemként változó adottságok szabják meg a leghelyesebb módszerek kia-lakítását, éppen ezért kérjük mindazokat a szakkönyvtároso-kat, akik a figyelőszolgálatra előfizetnek, vagy előfizettek feltétlenül írják meg az anyag kezelésével és használhatósá-gával kapcsolatos problémáikat, mert a vélemények és javasla-tok alapján ez év III. negyedében ankétot szándékozunk megvi-tatni a figyelőszolgálat hasznosításának kérdését. Reméljük, hogy ezen az uton, közös erővel a szakkönyvtárosok és az OMK ezt a kérdést jól meg tudják oldani és így műszaki fejleszté-sünk segítségével ezt a hatékony válfaját jobban tudjuk alkal-mazni.

Szabó Lajos